

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 11-10-2019
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPLCT
Sagsnr.: 1907840
Dok. nr.: 999014

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 13. september 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 158 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 158:

”Kan ministeren oplyse, om der i lande der er sammenlignelige med Danmark screener for tegn på osteoporose med henblik på tidlige diagnosticering?”

Svar:

Til brug for min besvarelse har mit ministerium indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henholde mig til. Sundhedsstyrelsen har oplyst følgende:

”Sundhedsstyrelsens svar tager udgangspunkt i vores nylige publikation fra 2018: ”Osteoporose - En afdækning af den samlede indsats mod osteoporose”¹ samt relevante referencer herfra.

Screening defineres af Verdenssundhedsorganisationen (WHO) som identificering af uerkendt sygdom i en tilsyneladende rask befolkning uden symptomer på sygdom, ved hjælp af undersøgelser eller tests, som hurtigt og ukompliceret kan foretages i befolkningen².

Der er på internationalt plan et ønske om en styrket og målrettet opsporingsindsats, men der mangler viden om, hvordan den rettidige og målrettede opsporing af osteoporose hos borgere uden knoglebrud rent praktisk kan tilrettelægges for at det er effektivt, og har flere fordele end ulemper.

I de fleste europæiske lande, inklusive Danmark, foretages undersøgelse af knogletætheden på baggrund af en lægelig risikovurdering, ofte ved den praktiserende læge, hvor der tages udgangspunkt i en samlet afvejning af risikofaktorer for osteoporose, fx alder, køn, ernæringstilstand, rygevaner og generel helbredstilstand³.

Generel screening af befolkningen for tegn på knogleskørhed (osteoporose), som gøres ved at foretage en såkaldt DXA-skanning af knogletætheden, anbefales ikke på internationalt plan. De europæiske knogleskørheds-guidelines tilråder at man først og

¹ Sundhedsstyrelsen. Osteoporose - En afdækning af den samlede indsats mod osteoporose. 2018.

² WHO. <https://www.who.int/cancer/prevention/diagnosis-screening/screening/en/>. 2019.

³ Kanis JA, Cooper C, Rizzoli R, Reginster JY. European guidance for the diagnosis and management of osteoporosis in postmenopausal women. Osteoporosis international. 2019;30(1):3-44.

fremmest vurderer en ti-års risiko for lavenergibrud ud fra risikofaktorer, for eksempel med værktøjet FRAX^{4,5}.

I England er der ikke nogen konkrete anbefalinger om screening⁶. I en rapport fra det britiske NICE-institut foretaget i 2013, frarådes generel screening, bl.a. ud fra en beregning af, at for at forhindre ét hoftebrud skal en gruppe på 950 kvinder i alderen 65-69 år screenes med DXA-scanning, og 26 skal modtage medicinsk behandling i op til 5 år⁷.

I Norge anbefales DXA-scanning kun til borgere med tidligere lavenergibrud, eller flere samtidige risikofaktorer⁸, og i Sverige anbefales beregning af frakturrisiko med FRAX, og efterfølgende DXA-scanning kun ved moderat til høj risiko for lavenergibrud⁹.

I USA anbefales derimod nu, at alle kvinder over 65 år får foretaget en DXA-skanning, mens en skanning fortsat kun anbefales kvinder under 65 år, der har risikofaktorer for knogleskørhed¹⁰. Der er dog ikke implementeret et nationalt screeningsprogram.”

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Laura Thordahl

⁴ Kanis JA, Cooper C, Rizzoli R, Reginster JY. Executive summary of the European guidance for the diagnosis and management of osteoporosis in postmenopausal women. *Calcified tissue international*. 2019;104(3):235-8.

⁵ FRAX er et webbaseret værktøj, der på baggrund af en række velkendte risikofaktorer (køn, alder, hoftefraktur hos forældre, glucocorticoidbehandling, rygning og rheumatoid arthritis) samt alder, højde, vægt og eventuelt T-score udregner en persons absolutte 10-års risiko for hoftefraktur.

⁶ Compston J, Cooper A, Cooper C, Gittoes N, Gregson C, Harvey N, et al. UK clinical guideline for the prevention and treatment of osteoporosis. *Archives of osteoporosis*. 2017;12(1):43.

⁷ Peto L AM. Screening for Osteoporosis in Postmenopausal Women - A report for the UK National Screening Committee. *Solutions for Public Health*, www.sphnhsuk. 2013.

⁸ Sosial- og Helsedirektoratet AfP, Norge. Faglige retningslinjer for forebygging og behandling av osteoporose og osteoporotiske brudd. 2005.

⁹ Socialstyrelsen S. Nationella riktlinjer för rörelseorganens sjukdomar 2012. 2012.

¹⁰ Curry SJ, Krist AH, Owens DK, Barry MJ, Caughey AB, Davidson KW, et al. Screening for Osteoporosis to Prevent Fractures: US Preventive Services Task Force Recommendation Statement. *Jama*. 2018;319(24):2521-31.